

مرد امت

گفتارنامه نکوداشت آیت الله سیدهادی خسروشاهی

به کوشش محمدباقر انصاری

www.ketab.ir

پوشش
۱۴۰۳

انصاری، محمدباقر، ۱۳۵۹ -

مرد امت: گفتارنامه نکوداشت آیت‌الله سیدهادی خسروشاهی / به کوشش محمدباقر انصاری. -

قم: مؤسسه بوستان کتاب، ۱۴۰۳.

۳۶۰ ص.:: عکس (رنگی). - مؤسسه بوستان کتاب: (۳۵۶۵) (تاریخ)

ISBN 978-964-09-2770-0

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتاب‌نامه به صورت زیرنویس.

۱. خسروشاهی، سیدهادی، ۱۳۱۷-۱۳۹۸. ۲. مجتهدان و علما - ایران - تبریز. الف. مؤسسه

بوستان کتاب. ب. عنوان. ج. عنوان: گفتارنامه نکوداشت آیت‌الله سیدهادی خسروشاهی.

۲۹۷/۳۱۲

BP ۱۵۹/ ۸

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۹۶۸۱۲۲۸

۱۴۰۳

www.ketab.ir

■ موضوع: تاریخ

■ گروه مخاطب: - عمومی

- تخصصی

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۳۵۶۵

مسلسل انتشار (چاپ اول و بازچاپ): ۸۷۵۴

بوستان کتاب

بوستان کتاب

مرد امت

گفتار نامه نکوداشت آیت الله سیدهادی خسروشاهی

- به کوشش محمدباقر انصاری
- ناشر: مؤسسه بوستان کتاب
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
- نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳ • شمارگان: ۵۵۰
- بها: وبسایت رسمی مؤسسه بوستان کتاب

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیک اثر متعلق به مؤسسه بوستان کتاب است

printed in the Islamic Republic of Iran

♦ دفتر مرکزی: قم، خیابان معلم، معلم ۱۴، پلاک ۱۷، کدپستی: ۳۷۱۵۶۱۶۶۵۹، تلفن: ۰۲۵۳۱۱۵۲۶۳۲

تلفن های پخش: ۰۲۵۳۱۱۵۲۷۲۱ و ۰۲۵۳۱۱۵۲۷۴۰

♦ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا، تلفن ۰۲۵۳۱۱۵۱۲۵۰ و ۰۲۵۳۱۱۵۱۱۸۷

♦ فروشگاه تهران: خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، پلاک ۹۵۱، تلفن: ۰۲۱۶۶۹۶۹۸۷۷۸

♦ فروشگاه اصفهان: خیابان حافظ، چهارراه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۰۳۱۳۲۲۲۰۳۷۰

♦ فروشگاه مشهد: چهارراه خسروی، مجتمع پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۰۵۱۳۲۲۳۳۶۷۲

♦ فروشگاه رنگین کمان (کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، تلفن: ۰۲۵۳۱۱۵۲۷۷۳

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail: info@bustaneketab.ir

پایگاه اینترنتی فروش کتاب: www.bustaneketab.ir

با قدردانی از همکاری که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

- اعضای شورای بررسی آثار • اصلاحات حروفنگاری و صفحه‌آرایی: حلیمه قربانی و قاسم افشاری
- طراحی جلد: امیرعباس رجیبی • اداره آماده‌سازی: حمیدرضا تیموری
- اداره چاپخانه: محمد فرامرزی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی.

رئیس مؤسسه
محمدباقر انصاری

فهرست مطالب

۲۱	مقدمه
۲۷	زندگی نامه
۳۵	شب روایت از استاد سیدهادی خسروشاهی (۲۷ اسفند ۱۳۹۸)
۳۵	پیشتاز میدان مهادوی، نهضت و بیداری اسلامی
۳۶	آیت الله خسروشاهی، از شخصیت های معروف و تأثیرگذار جهان اسلام
۳۷	سعه صدر و دید باز و امکان فعالیت بین المللی
۳۸	جمع لطیفانه تواضع و صراحت لهجه
۳۸	دائرةالمعارفی بود از اطلاعات و ارتباطات
۳۹	شخصیتی پویا و به روز، ولی بی ادعا
۴۰	تنوع و گستردگی آثار استاد خسروشاهی
۴۱	تقسیم بندی آثار: تاریخ معاصر ایران و نهضت های اسلامی
۴۲	تقسیم بندی آثار: سید جمال الدین اسدآبادی
۴۳	تقسیم بندی آثار: شخصیت ها و متفکران اسلامی
۴۳	تقسیم بندی آثار: خاطرات ارزشمند تاریخی
۴۴	کمتر معرفی شدن کتاب های خاطرات
۴۵	پیشتازی در حوزه فعالیت های مطبوعاتی
۴۶	تقسیم بندی آثار: نواب صفوی و فدائیان اسلام

- ۲۳۱ خسروشاهی جهانی می‌اندیشید و جهانی عمل می‌کرد
- ۲۳۲ پیوند میان نسل دیروز و امروز
- ۲۳۲ روشنگری به اختلاف افکنی دشمنان
- ۲۳۳ فرصت انقلاب برای حضور جهانی
- ۲۳۳ پیوند میان اندیشمندان ایران و مصر
- ۲۳۴ مشاوره امین برای مسئولان سیاسی
- ۲۳۴ سید هادی خسروشاهی صدای متفکران عرب در ایران
- ۲۳۵ آثار خسروشاهی پیوند نسل انقلاب با دنیای عرب
- ۲۳۶ سید مجاهدان آثار تقریبی
- ۲۳۷ آثارش ره توشه مبلغان قبل از انقلاب بود
- ۲۳۸ خسروشاهی فقط برای ایران نیست!
- ۲۳۹ جهانی بودن رسالت اسلام
- ۲۳۹ تلاش‌گر تقریب مذاهب اسلامی
- ۲۴۰ پل ارتباطی میان جنبش‌های اسلامی
- ۲۴۴ افتخار همه جنبش‌های اسلامی به او
- ۲۴۵ خسروشاهی ویژگی‌های مصلحان را داشت
- ۲۴۶ مصلحی آگاه به اهداف اسلام و منافع مسلمانان
- ۲۴۷ یاد از مصلحان اسلامی معاصر
- ۲۴۸ استفاده از فرصت انقلاب اسلامی ایران
- ۲۴۸ مصلحی مخالف جدایی دین از سیاست
- ۲۴۹ مصلحی معتقد به استقلال کشورهای اسلامی
- ۲۴۹ سید هادی خسروشاهی، ایرانی‌ای که عرب‌ها را دوست داشت!
- ۲۵۱ به زبان و فرهنگ عربی احترام می‌گذاشت
- ۲۵۲ قدرت رسانه را به خوبی می‌شناخت
- ۲۵۳ اهل گفتگو و مناظره با مخالفان بود

مرد امت

- ۳۲۴ رفیق صدیق.....
- ۳۲۵ فراموش نکردن ملیت خود.....
- ۳۲۵ در اروپا پایگاه نشر تفکر اسلامی ایجاد کرد.....
- ۳۲۶ یک شخصیت اخلاقی.....
- ۳۲۷ مسلط به میانی فقهی.....
- ۳۲۸ ایجاد پایگاه نشر تفکر اسلامی در اروپا.....
- ۳۲۸ ارتباط با متفکران و دانشگاهیان مصر.....
- ۳۲۹ باید سال‌ها بگذرد تا کسی مثل آقای خسروشاهی پیدا شود!
- ۳۲۹ تواضع همراه با جدیت در کار.....
- ۳۳۰ حسرت آینده به دلیل نبود ایشان.....
- ۳۳۱ اینجانه کتابخانه که مرکزی علمی - فرهنگی است.....
- ۳۳۲ ماجرای تدفین استاد در کتابخانه.....
- ۳۳۳ وصیت درباره مراسم ترخیص.....
- ۳۳۴ ویژه نامه «رفیق دیرین».....
- ۳۳۵ درباره «هادی نامه».....
- ۳۳۶ دوست داشت کتابخانه، پایگاه ارتباطات فرهنگی و بین‌المللی اسلامی شود.....
- ۳۳۷ رفیق دیرین رهبری.....
- ۳۳۸ آرمان‌های استاد.....
- ۳۴۱ گزیده تصاویر.....

مقدمه

پس از فتوحات و کشورگشایی‌های مسلمانان و جای‌گیر شدن ایشان و حاکمیت والیان اسلامی در سرزمین‌های جدید به‌ویژه در اروپا، منافع بسیاری، از جمله پادشاهان سرزمین‌های کوچک اروپایی، از بابان کلیسا و زمین‌داران به خطر افتاد؛ چه اینکه بیم آن وجود داشت در آینده‌ای نزدیک، مسلمانان پرچم خود را بر فراز سرزمین‌های اروپایی به اهتزاز درآورند؛ بنابراین آن‌ها که توان مبارزه در تمامی جبهه‌ها را نداشتند، برای تضعیف جبهه مسلمانان و دست‌کم توقف چندساله آن‌ها تا تقویت سپاهیان مسیحی، دست به ترفندهایی زدند؛ از جمله با به مسلخ بردن اخلاق و عریان‌گرایی در اندلس، جنوب اروپا را تا فروپاشی حکومت مسلمانان در این سرزمین پیش بردند و با توجه به وجود مذاهب مختلف اسلامی و گوناگونی برخی عقاید، بعدها سیاست قدیمی «جدایی بینداز و حکومت کن!» را از طریق عوامل مختلف فرهنگی، سیاسی و اقتصادی خود اجرا کردند. این سیاست باعث شد در قرن دهم هجری، حکومت صفویه در ایران به اهرم فشاری برای رویارویی با ترکان عثمانی تبدیل شود و حرکت سپاهیان عثمانی که نزدیک بود تمامی سرزمین‌های اروپاییان را زیر سلطه خود درآورد، کند نماید. با ادامه و تقویت این سیاست، در کنار برخی خیانت‌ها، امپراتوری عثمانی فروپاشید و به سرزمین‌های کوچک یا به تعبیر درست‌تر، قدرت‌های

آنچه در مجموعه نوشتار حاضر تقدیم خوانندگان گرامی شده است، مجموعه سخنرانی‌هایی است که در قالب یازده نشست و آیین نکوداشت درباره شخصیت، مقام علمی، اخلاقی و آثار آیت‌الله فقیه حضرت علامه سیدهادی خسروشاهی، یکی از اندیشمندان معاصر و تلاشگران تأثیرگذار عرصه تقریب، احیای آثار اسلامی و تاریخ‌نگاری در جهان اسلام، طی دو سال و به مناسبت‌ها و در مکان‌های مختلف ایراد و بیان شده است.

استادان، اندیشمندان و فرهیختگان بسیاری درباره این شخصیت برجسته و زوایای آشکار و نهان زندگی ایشان که بسیار گسترده است و فقه شیعی، سیاست، جامعه‌شناسی و تاریخ را در بر می‌گیرد، سخن گفته‌اند؛ اما آنچه همه در کنار اشاره به این وجوه و رویکردها و ستایش سجایای رفتاری و اخلاقی و اشراف علمی و رسانه‌ای ایشان در آن هم‌رأی و هم‌نظر بوده‌اند و در این مجموعه نوشتار برجسته شده است، «تقریبی بودن» اندیشه‌های این انسان شریف است؛ بنابراین تأکید بر این مسئله، همچنان که خواهد آمد، محور و گاه نقطه عطف بسیاری از سخنرانی‌ها شده است. دیگر آنکه مرحوم آیت‌الله سیدهادی خسروشاهی، پیوسته شیفته شخصیت سیدجمال‌الدین اسدآبادی و اندیشه‌های وی بود؛ اوایی که در نه کتاب مستقل، آثار سیدرا جمع‌آوری و چندین کتاب و مقاله‌های بسیاری درباره زندگی و اندیشه‌های این شخصیت مبارز به زبان‌های فارسی و عربی تألیف و منتشر کرد و آنچنان راه و مسیر او را می‌ستود که حتی عمامه نیز به شکل و شمایل سیدجمال‌الدین می‌بست؛ بنابراین شاید بتوان گفت اندیشه تقریب و شخصیت سیدجمال‌الدین اسدآبادی - که او پیوسته بر ایرانی بودنش اصرار داشت - پربسامدترین محورهای سخنرانی‌های این یازده نشست و آیین بوده است.